

Maanwaterjuffer *Coenagrion lunulatum*

Verspreiding en trend

De Maanwaterjuffer is een vrij schaarse verschijning op vennen en hoogveen en recent ook op duinwateren. De verspreiding in het binnenland is afgelopen jaren nauwelijks veranderd en de resultaten van de monitoring geven aan dat de soort stabiel is. Wel is deze kleine waterjuffer afgelopen tien jaar op enkele plekken in de duinstreek en de Waddeneilanden verschenen, al blijven de waarnemingen beperkt tot het Noord-Hollands Duinreservaat (WIJKER, 2001), de omgeving van Den Helder en de Waddeneilanden Texel en Terschelling (EDELAAR & NIESEN, 1997; OUIWERKERK, 2005). Dat deze uitbreiding pas nu heeft plaatsgevonden is vrij opmerkelijk. Het is echter wel in lijn met de algehele verbetering van de libellendiversiteit in de Nederlandse duinen, die weer verband houdt met de vele natuurontwikkelings- en vernattingprojecten in de kuststreek. Het is dan ook vooral bij pas aangelegde of verbeterde wateren waar de Maanwaterjuffer is aangetroffen. De Maanwaterjuffer is overigens goed in staat om ver uit te zwerven getuige de vestiging langs de kust, maar ook waarnemingen op ongewone plaatsen als de Kuinderplas in de Noordoostpolder.

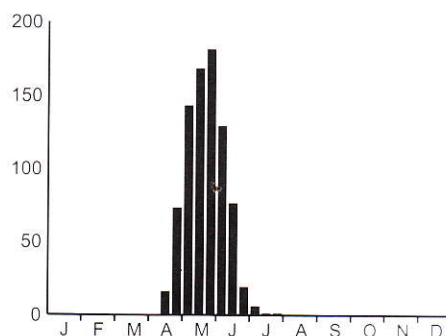
De status van de Maanwaterjuffer op de Waddeneilanden, met name Texel en Terschelling, is onduidelijk en nader onderzoek is hier gewenst. Verder lijken de Zuid-Hollandse duinen verstoken te zijn van Maanwaterjuffers. Dit gebied, dat eind jaren '90 intensief is onderzocht (DIJKSTRA *et al.*, 1999), verdient een nieuwe intensieve inventarisatieronde.

Biotoop

De afgelopen tien jaar is de biotoop van de Maanwaterjuffer niet drastisch veranderd. Evenwel moet geconcludeerd worden dat een goede habitatbeschrijving van deze enigmatische juffer nog steeds niet gegeven kan worden. Er kunnen nog erg veel vragen over deze soort worden gesteld. Waar leven de larven? Hoe belangrijk zijn verlandingen met zeggen (*Carex* sp.) en veenpluis (*Eriophorum* sp.)? Op veel vennen met grote populaties is Waterveenmos (*Sphagnum cuspidatum*) aanwezig, is dat daar een vereiste? Wat zijn de overeenkomsten en verschillen in vegetatiestructuur en waterkwaliteit van de habitats in

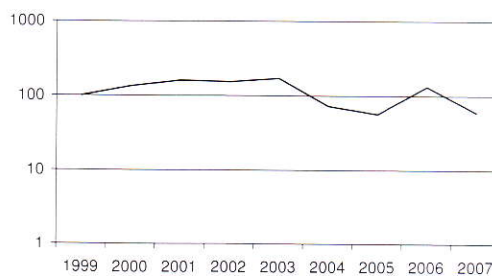

Verspreiding 1990-1997 (cirkel), 1998-2007 (stip).
Distribution 1990-1997 (circle), 1998-2007 (dot).

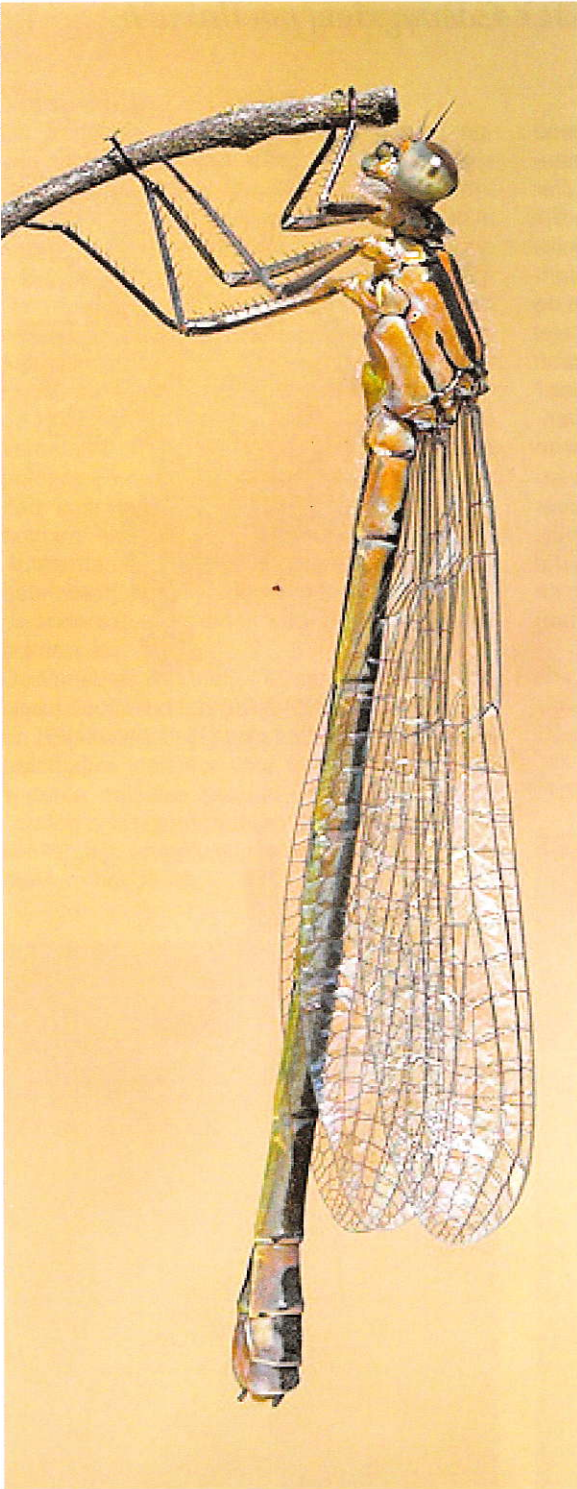
Vliegtijd 1998-2007.

Flight period 1998-2007.

Trend 1999-2007.

Trend 1999-2007.

de duinen, de hogere zandgronden en de Nederlandse hoogvenen?

Vliegperiode

De Maanwaterjuffer is een vroeg vliegende libel waarvan het grootste deel van de waarnemingen uit mei komt. Het lijkt erop dat de vliegtijd in individuele jaren erg kort is en dat maar gedurende twee weken Maanwaterjuffers goed te bekijken zijn.

Jonge Maanwaterjuffer *Coenagrion lunulatum*.